

גיליון מס' 84, שנה 40, תמוז תשע"א - קיץ 2011

במה עזת אל באגרי פסקולטה ארנולאט לינימ
אל פאונדמיטל פאגריט ופסס

מה שאני

Doron Aframian

Adam Stabbe

Khouloud Dajani

D. W. Cohen

Sarah Stroumsa

Sophie Blum

Musa Bajali

הכינוס תוכנית התביעות

יומן < 5

יום מחקר < 12

"לא רק רפואת שיניים..." < 15

לזכרה-

האחות הראשית גב' שקולניק ז"ל < 20

יתד < 22

דברי חכמים < 23

העניינים

קוראים יקרים,

אנו מגישים לכם גיליון מלא וגדוש בידיעות ובאירועים. עם סגירת הגיליון התכנס הכינוס המזרח-תיכוני הרביעי. אורחים רבים מכל קצווי עולם הצטרפו לאנשי בית הספר לרפואת שיניים בירושלים ולתלמידים מאוניברסיטת אל-קודס שבאו לכינוס המשותף עם מוריהם. בגיליון הנוכחי תמצאו ידיעות על קצה המזלג בעניין זה. פרופסור אדית קיי (ואתה בית ספרנו) זכתה לכבוד גדול כאשר ראש עיריית ירושלים העניק לה ביום ירושלים את עיטור "יקיר ירושלים". עוד אחד-עשר מכובדים אחרים מן הבירה קיבלו אף הם עיטור זה. פעילותה הברוכה של אדית קיי התחילה עם הקמת הפקולטה לרפואת שיניים בירושלים לפני כ-58 שנים, והיא נמשכת עד עצם היום הזה, בהתנדבות.

באמצעות הדיקן, הפרופסור אדם שטבהולץ, יוזם בית ספרנו, שיתוף פעולה של בניית "גשרים של שלום" בעזרת דיקני בתי הספר לרפואת שיניים ברחבי העולם ואנשי מפתח בתחום התעשייה והמסחר הדנטאלי.

הקיץ הגיע. בבית ספרנו מתחיל הקיץ ביום המחקר, והשנה אנו חוגגים לו בר-מצווה. על כל אלו ועוד תקראו ביומן.

אנו פותחים בסדרת כתבות שבהן נתוודע לצדדים נוספים באישיותם של העוסקים ברפואת שיניים, כאלה המעניקים ערך מוסף למתראפיהם, אלו המכונים "א מענטש", או בתרגום חופשי "היה אדם". על רופאים ומעשים כאלה במדור "לא רק רפואת שיניים...". אנו מזמינים את ציבור הקוראים לכתוב לנו את סיפוריהם האישיים שמאופיינים בהענקה יתרה – לא רק ברפואת שיניים.

במדור "לזכרה" הבאנו בגיליון זה את סיפורה של המפקחת המיתולוגית, הגב' צפורה שקולניק ז"ל, המונצחת בכתבה מרגשת שכתבה בתה אסנת לידר.

וכמובן תמצאו גם בגיליון זה את המדורים הקבועים "יתד", "דברי חכמים" ו"בינינו".

קריאה מהנה,
העורך, נח שטרן

תמונות השער: תמונה עליונה: שולחן הנשיאות בטקס הפתיחה של הכינוס המזרח-תיכוני הרביעי
תמונה תחתונה: קהל המתכנסים באולם הכינוס

"מה נשמע" כתב העת של הפקולטה לרפואת שיניים ובוגריה. שנה 40 גיליון 84, תמוז תשע"א – קיץ 2011
עורך: פרופ' נח שטרן 052-641-4770 nstern@cc.huji.ac.il
יו"ר ארגון הבוגרים: ד"ר דורון אפרמיאן 050-857-3945 dorona@cc.huji.ac.il
מקדמות פרסום: ד"ר אורית הרמתי וגב' איריס צדיק
עריכה לשונית: סמדר כהן
הפקה ודפוס: דפוס איילון, ירושלים 02-679-66-36
עיצוב גרפי: "מעוצב" ליאת חברוני

כתובת המערכת: "מה נשמע", בית הספר לרפואת שיניים, הקמפוס הרפואי ה.מ. הדסה, ת"ד 12272 ירושלים 91120
אתר הפקולטה: <http://dental.huji.ac.il>
אתר ארגון הבוגרים - מהנוסח העברי של אתר הפקולטה קיימת גישה ישירה

mis
4BONE

NEW PRODUCTS

עכשיו
כמבצע!

משפחת ה-4BONE

4BONE, תחליף עצם סינטטי המשלב HA60% ו-40% βTCP. ה-4BONE 0.5cc נמכר במזרק חד פעמי המקנה נוחות עבודה מקסימאלית וגישה נוחה לאזור ההשתלה. יתרונות: תחליף עצם ארוך טווח - נוח לשימוש - סינטי לחלוטין - ללא חשש להעברת מחלות - צורת החליקים דומה למבנה עצם אוטוגנית - קיים בשלושה נפחים שונים 0.5cc, 2cc, 6cc.

4BONE RCM, ממברנת קולגן נספגת, מצולבת, עשויה מקולגן type 1+3 ממותית הן לפרוצדורות GBR והן לפרוצדורת GTR ומגיעה בשלושה גדלים שונים: 15X25, 20X30 ו-30X40. יתרונות: נוחה לשימוש - זמן ספיגה ארוך טווח 4-6 חודשים - דו צדדית - ניתן לקבע בעזרת פינים או כרמים.

© MIS Corporation. All rights Reserved.

mis[®]
DENT
Make it Simple

למידע נוסף צלצלו: 1-800-244-666
דיבינט שיווק MIS ומוצרים דנטליים

יומן חדשות הפקולטה

הפרופ' אדית קיי "יקירת ירושלים"

של העדות השונות בישראל ובפרס בינלאומי על עיצוב תכנית הלימודים באורתודונטיה לתלמידי רפואת השיניים. קיי הייתה שותפה גם להקמת הסניף הישראלי של ה-IADR, טיפלה במאות ילדים ירושלמיים והעמידה דורות של תלמידים.

הפרופ' קיי מתנדבת במחלקה לאורתודונטיה עד היום ומשתתפת בהוראת המתמחים.

הענקת תואר "יקיר ירושלים" לפרופ' קיי מכבדת אותה ואת הפקולטה שלנו, אשר לה תרמה כה רבות מרצה ותושביה! ישר כוח!

ככל שנה בכ"ח באייר, יום ירושלים, עורכת עיריית ירושלים טקס לכבוד הזוכים החדשים בתואר "יקיר ירושלים". השנה נפל בחלקה של הפרופ' אדית קיי הכבוד להימנות עם קבוצה נבחרת זו של אישים.

פרופ' קיי זכתה בתואר בזכות פועלה בירושלים: היא הייתה בין מקימי בית הספר לרפואת שיניים של הדסה והאוניברסיטה העברית, הקימה את המחלקה לאורתודונטיה ועמדה בראשה במשך 19 שנה, הייתה שותפה להקמת צוות השסעים הראשון בבית החולים יחד עם הפרופ' צבי נוימן ז"ל, ייצגה את ישראל בפורומים מקצועיים בחו"ל, זכתה במענק יוקרתי של ה-NIH לצורך מחקר אנטרופומטרי

תמונה עליונה: חתנים וכלות בטקס הענקת עיטור ירושלים. הפרופ' אדית קיי יושבת בשורה הראשונה במרכז תמונה תחתונה: הפרופ' אדית קיי מקבלת את התעודה מראש עיריית ירושלים, מר ניר ברקת

חדשנוג עם סדרן מוסף

Angled Overdenture Abutment:

- מבנה זוויתי בעל ראש מתחלף (מגיע בשני חלקים) ובעל תאימות מלאה גם לשתלי זימר דנטל, דיבידנט, ביו-הוריין, נובל ביוקר ואלפא ביו.
- המבנה הזוויתי מתאים למקרי שיקום מוברג, שיקום נשלף, תיקון זווית בשתלים ולמשתמשים בשיטת ה-All-On-Four
- ניתן להחליף את החלק העליון בראש כדורי (Ball Attachment) או במבנה לוקייטור.
- מגיע בזוויות של 15 ו-30 מעלות.
- החבילה כוללת: טרנספר ללקיחת מידה וכיפת נוחות.

Zirconium Abutment

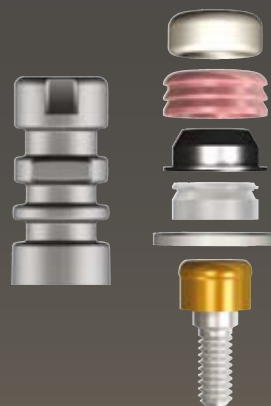
על בסיס טיטניום מצופה זהב לאסתטיקה אופטימלית עבור שתלי אימפלנט דיירקט, זימר דנטל, שטראמן, דיבידנט, ביו הוריין, נובל ביוקר ואלפא ביו. קיים כמבנה אנטומי ישר וזוויתי (0°, 15°-18°) עם קווי מתאר לאסתטיקה מושלמת במגוון מדרגות של גבהים להתאמת רוב המצבים האסתטיים הנדרשים לשיקום ועיבוד מינימאלי.

Accommodates 30° Divergence
GPS™ top on 15° angled overdenture abutment

Accommodates 45° Divergence
GPS™ top on 30° angled overdenture abutment

GPS Abutment

זור ההמשך של מבנה הלוקייטור

הכול בחבילה אחת: מחבר+טרנספר+סט גומיות, לא עוד מבנה בנפרד וסט גומיות בנפרד (עלות מופחתת).

- שימוש במפתח אוניברסאלי (1.25).
- מגיע ב-5 גבהים מ-1 מ"מ עד 5 מ"מ.
- מאפשר טווח סטיות (תיקון זווית) מ-0 עד 20 מעלות.
- מבנה GPS בזווית של 15 ו-30 מעלות, המספקים סטייה של 45 מעלות.
- מתאים גם לשתלים בשיטות: זימר דנטל, אלפא ביו, דיבידנט, ביוהוריין, ונובל ביוקר.

מערך מלא של חלקי שיקום ברמת דיוק הגבוהה ביותר לשתלי Nobel Biocare, NobelReplace™ Tri-Lobe

אימפלנט דיירקט ישראל

טל. 03-6099951 נייד 052-2828222

מימין – הפרופ' רפי זלצר, מר רמי ברנט, והד"ר דיאנה רם

פרופ' אמיד אסמעיל

הד"ר נרדי כספי (מימין) והפרופ' אהרון פלמון

הפרופסורים מוסא בואלי, ד' וולטר כהן, ואדם שטבהולץ

סטודנטיות מבית הספר לרפואת שיניים של אוניברסיטת אל-קודס

הדוקטורים עבדול גאנים וטרק ראבי

הפרופסורים יעקב ארליך, נח שטרן והרולד סגן-כהן

הפרופסורים ג'ולד גולדברג (מימין) ופרדה טאסאר

מימין סטנלי ברגמן ודן פרקינס בעל הירחון הדנטלי קומפנידים

סטנלי ברגמן, המנכ"ל ויו"ר מועצת המנהלים של חברת Henry Schein

הכינוס המזרח תיכוני הרביעי

ב-5-6 ביוני 2011 נערך הכינוס המזרח תיכוני הרביעי בפקולטה לרפואת שיניים. נושא הכינוס היה: Expanding Social and Clinical Dimensions of Oral Health Care

מרצים ידועי שם באו להשתתף בכינוס זה, המהווה גולת הכותרת לפעילותו של המרכז המזרח תיכוני לחינוך דנטאלי על שם ד. וולטר כהן.

פרופ' סרי נוסייבה – נשיא אוניברסיטת אל-קודס, ופרופ' שרה סטרומזה – רקטור האוניברסיטה העברית נשאו דברי ברכה; ומר סטנלי ברגמן – מנכ"ל ויו"ר מועצת המנהלים של חברת Henry Schein הרצה על הנושא: Improving Global Oral Health Through The Power of Public- Private Relationships.

בין המרצים שכיבדו אותנו בנוכחותם היו גם: Prof. Bruce Donoff – דיקן הפקולטה לרפואת שיניים באוניברסיטת

תמונה עליונה: הפרופ' ד' וולטר כהן והד"ר מיכאל טננבאום, הנשיא העולמי של אלפא אומגה, חונכים את האגף החדש של מוזאון אלפא אומגה

תמונה תחתונה: הפרופ' ברוס דונוף והפרופ' אדם שטבהולץ מציגים את האמנה החתומה שחתמו בנייהם בתי הספר לרפואת שיניים של אוניברסיטת הרווארד והאוניברסיטה העברית

סטודנטיות מאוניברסיטת אל-קודס בסעודת צהריים.

מפגש עם סטודנטים מאוניברסיטת אל-קודס

של יום זה. האורחים התרשמו מבית ספרנו ומקבלת הפנים, ורבים מהם הביעו את רצונם לקיים מפגשים מסוג זה בעתיד. הם אף הזמינו אותנו לבקר אצלם באבו-דיס. לדעתנו, יום זה יכול להיות התחלה של מפגשים לקראת חיזוק הקשרים בעתיד. אפשר היה לראות שלחיות יחד בהחלט מעשי.. (קצואר רואן, סטודנטית שנה ה)

מיוחד זה. בתכנית היו הרצאות, סיורים בקליניקת הסטודנטים (סליגמן) וסיורים במחלקות השונות בפקולטה. מובן שהכנו להם גם מתנות וכיבוד. החששות מפני הביקור לא היו מעטים, אך תגובות הסטודנטים-האורחים בקשר להימצאותם במדינת ישראל והשתתפותם בתכנית המשלבת ישראלים ופלסטינים היו נלהבות והיוו ביטוי להצלחתו הגדולה

בבוקר יום גשום בחודש אפריל עמדו 16 סטודנטים דוברי ערבית, ואני ביניהם, והמתינו לקבל את פניהם של אורחים שצפויים היו לבוא ליום בריאות הפה. חיכינו לכחמישים סטודנטים אורחים והופתענו מאד כששלושה אוטובוסים הופיעו בכניסה לבית ספרנו. כ-150 סטודנטים לרפואת שיניים מאוניברסיטת אלקודס ועמם מורים ומדריכים באו ליום

רפואת הפה-

גם בצבא

לובשי המדים באולם הכינוסים של הפקולטה

המחלקה לרפואת הפה בצה"ל והמחלקה לרפואת הפה בפקולטה לרפואת שיניים בירושלים יזמו כנס משותף שהתקיים בפברואר בבית החולים הדסה עין כרם. הפרופסור א' קאופמן, מנהל המחלקה לרפואת הפה בפקולטה לרפואת שיניים, פתח את הכנס, ואחריו בירכו את הנוכחים ד"ר י' בירנבאום, המשנה למנכ"ל הדסה, ופרופ' א' שטבהולץ, דיקן הפקולטה לרפואת שיניים. רס"ן ד"ר ג. אלמוזנינו, מנהלת מחלקת רפואת הפה של צה"ל במרכז לרפואת שיניים בתל השומר, תיארה את המצב בצבא. את שאר ההרצאות נשאו רופאי הצוות הבכיר של המחלקה לרפואת הפה בהדסה עין כרם. בין הנושאים היו: נגעים טרום ממאירים ואבחון מוקדם (ד"ר ר' צ'רינסקי), פענוח צילומי רנטגן (ד"ר ח' נדלר וד"ר ס' פרידלנדר), המחלות הקשורות בכלוטות רוק ואבחון ע"י רוק (ד"ר ד' אפרמיאן), תגובות אלרגיות שונות (ד"ר מ' פינדלר), התייחסות למטופלים הנוטלים ביספוספונטים (ד"ר ש' אלעד), הטיפול בסדציה והרדמה כללית (פרופ' א' קאופמן) ומחלות כאב באזור הפנים (ד"ר י' חביב). את הכנס חתם סא"ל ד"ר א. שינקמן עוזר קרפ"ר לרפואת שיניים. על הסידורים הלוגיסטיים היו אמונים רס"ן ד"ר ד. טויטו, ראש מדור ארגון ובקרה של מערך רפואת שיניים בצה"ל, מר ר' ברנט, דיקן המשנה של הפקולטה שלנו, מר א' שאולוב, אמרכל הדסה, וגברת דורית הר, מזכירת המחלקה לרפואת הפה - רקפת צ'רינסקי.

הערכת איכות המחקר בפקולטה

הפרופ' אמיד א' אסמעיל, דיקן בית הספר ע"ש קורנברג לרפואת שיניים מאוניברסיטת טמפל, ארה"ב Prof. Amid I Ismail, Dean of Temple University Kornberg School of Dentistry (USA).

לקראת ביקור הוועדה, בסוף מרץ - תחילת אפריל 2011, הכינה הפקולטה אוגדן מחקרי, שערך הד"ר דורון אפרמיאן ומתאר את הפעילות המחקרית בפקולטה בחמש השנים האחרונות. הוועדה אמורה להגיש דוח מסכם היחידה להעברה גנטית, בכתב בחודש הקרוב ולהציגו לפני מועצת המנהלים של הדסה בניו יורק בחודש יוני 2011.

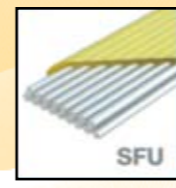
מועצת המנהלים של הדסה מינתה ועדה בין-לאומית להערכת איכות המחקר בפקולטה לרפואת שיניים. מעת לעת מתבצעת בדיקה מסוג זה באחת המחלקות הקשורות למרכז הרפואי של הדסה. חברי הוועדה שנבחרו הם: הפרופ' ברוס דונוף, דיקן בית הספר לרפואת שיניים באוניברסיטת הרווארד, ארה"ב Prof. Bruce Donoff, Dean Harvard University School of Dental Medicine USA; הפרופ' ברוס באום, מנהל היחידה להעברה גנטית, NIH ארה"ב Prof. Bruce Baum, Chief of Gene Transfer Section, NIH (USA).

Dentapreg™

3 פתרונות לקיבוע, חיזוק ובניית שיניים וגשרים לאסתטיקה מושלמת

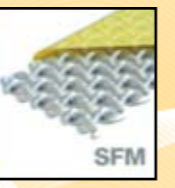
Retainer 3
לקיבוע שיניים לאחר טיפול אורתודונטי וכשומר מקום

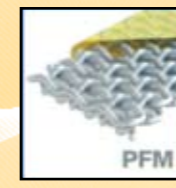
2X0.3x50/4200
קיבוע לאחר טיפול אורתודונטי ושומר מקום

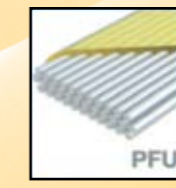
Splint 2
לחיזוק שיניים ניידות עם בעיות פריודנטליות

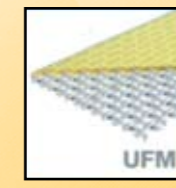
2X0.3x50/7300
לקיבוע ללמניעת ניידות שיניים

3X0.3x50/10700
גשר זמני וחצי קבוע לשיניים קדמיות

3X0.3x50/8400
גשר זמני וחצי קבוע לשיניים אחוריות

6X0.1x50/10500
לחיזוק כותרת השן

Bridge 1
לבניית גשרי מרילנד וגשרים לטווח ארוך, אלטרנטיבה לשתלים

BIOLINE Ltd.
DENTAL & MEDICAL SUPPLIES
פ.קס. 09-7418883
www.bioline.co.il

ביוליין בע"מ
אספקה דנטלית ורפואית
טל. 09-7418882
לפרטים: 054-5656383

ד"ר סיד גולדין מטורונטו מבקר בארץ

טוב על כל הצוות ועל הסטודנטים, ושב לארצו. אבל חלק ממנו נשאר בכל זאת כאן, במקום המסמל יותר מכל את הגעגוע ואת המהות היהודיים. עם שובו לטורונטו הוא אמנם המשיך במילוי תפקידו בפריודונטיה, אבל במקביל הוא מילא תפקידים רבים, בעיקר באלפא אומגה ובפעילות למען בית ספרו ולמען בוגריו.

בביקורו בישראל הפעם הוא בא בשליחות מטעם הקרן הקיימת לישראל. הוא ניצל את ההזדמנות להיפגש עם מכרים וחברים מהימים ההם של ימי שטראוס העליונים, חלקם מונצחים בתמונות המצורפות.

בחודש מרץ באו לביקור בבית ספרנו הד"ר סידני גולדין ורעייתו ננסי. ד"ר גולדין היה ה"שבתוניסט" הראשון בבית ספרנו בשנת 1963, עוד בתקופה שבה בית הספר שכן בבניין שטראוס במרכז העיר.

כחודשיים לפני סיום לימודי ההתמחות בפריודונטיה באוניברסיטת טפטס בבוסטון בשנת 1962, בהנחייתו של הפרופ' אירווינג גליקמן, נאמר לו על ידי המנהל שמיד עם סיום לימודיו הוא מתבקש לארוז את חפציו ולנסוע לירושלים ללמד רפואת הפה ופריודונטיה. וכך היה. אחרי שהות של שנה עם משפחתו בירושלים הוא השאיר רושם

הצגה קלינית - המחלקה לאורתודונטיה

ב-6 באפריל הציגה המחלקה לאורתודונטיה הצגה קלינית במסגרת סדרת ההצגות הקבועה מדי יום ד בבית החולים "הדסה" עין כרם. ההצגות משודרות בשידור ישיר לבית החולים "הדסה" בהר הצופים. שם ההצגה היה "חיוך ישר אל העתיד". הפרופ' סטלה צ'אושו פתחה את ההצגה ב"מבט לאחור" על מקצוע האורתודונטיה, התחום הראשון ברפואת שיניים שהוכר כהתמחות נפרדת. היא הציגה את מגוון תחומי הפעילות במחלקה תוך שימת דגש על הפעילות הקלינית ועל המרפאות הייעודיות השונות שבהן המחלקה מתגאה באופן מיוחד.

את תחומי הפעילות העיקריים שלה, את ההתקדמות הרבה שחלה בשנים האחרונות ואת השאיפות לעתיד. הד"ר יוכבד בן-בסט דיברה על הטיפול האורתודונטי בעיוותים קרניופציאליים ובשסעים מהלידה ועד הבגרות ועל חשיבות ההכנה האורתודונטית להצלחת הניתוח לתיקון שסע. הד"ר הררי הציג את המרפאה לטיפולים אורתוגנטיים המטפלת במתראפאים בעלי עיוותים קשים בגודל או בעמדת הלסתות בשילוב של אורתודונטיה וניתוחי לסתות. ד"ר הישראל-שליש הציגה את המרפאה לאורתודונטיה למטופלים בעלי צרכים מיוחדים. הד"ר ברקנא תיארה את המחקר בהצגת אחד המחקרים הבסיסיים שהתבצעו במחלקה וזכה לאחרונה במספר פרסים. ד"ר

את תחומי הפעילות והעיסוקים שלה, את ההתקדמות הרבה שחלה בשנים האחרונות ואת השאיפות לעתיד. הד"ר יוכבד בן-בסט דיברה על הטיפול האורתודונטי בעיוותים קרניופציאליים ובשסעים מהלידה ועד הבגרות ועל חשיבות ההכנה האורתודונטית להצלחת הניתוח לתיקון שסע. הד"ר הררי הציג את המרפאה לטיפולים אורתוגנטיים המטפלת במתראפאים בעלי עיוותים קשים בגודל או בעמדת הלסתות בשילוב של אורתודונטיה וניתוחי לסתות. ד"ר הישראל-שליש הציגה את המרפאה לאורתודונטיה למטופלים בעלי צרכים מיוחדים. הד"ר ברקנא תיארה את המחקר בהצגת אחד המחקרים הבסיסיים שהתבצעו במחלקה וזכה לאחרונה במספר פרסים. ד"ר

Alliance of Oral Health across Borders Promoting Peace Through Oral Health

דיקן הפקולטה לרפואת שיניים, הפרופ' אדם שטבהולץ, ויו"ר המרכז המזרח-תיכוני לחינוך דנטאלי ע"ש ד. וולטר כהן, הד"ר דורון אפרמיאן, ישתתפו בחודש אוגוסט השנה בטקס חתימה על אמנה משותפת לעשרים בתי ספר לרפואת שיניים וחברות דנטליות מובילות מרחבי העולם. האמנה תחתם בפילדלפיה, ועשרים בתי הספר הללו יהיו "השותפים המייסדים" של הברית הבין-לאומית. בגיליון הבא של "מה נשמע" תפרסם כתבה מיוחדת המסקרת את כנס הייסוד של ה-Alliance of Oral Health Across Borders.

רבים מהנוכחים בכנס בשטוקהולם, שהנם אנשי מפתח באקדמיה ובתעשייה בתחום הדנטאלי, התלהבו מעצם הרעיון ומהאפשרות לבנות "גשרים של שלום" בעזרת רפואת השיניים. בדיון שנערך לאחר מכן הועלתה האפשרות להרחיב את הנושא מעבר לגבולות המזרח התיכון ולהקים ברית בין-לאומית – International Alliance of Oral Health Across Borders. בתי הספר לרפואת שיניים בירושלים ובאוניברסיטת אל-קודס מהווים הגרעין של המסגרת החדשה הזאת.

שיתוף הפעולה בין בית הספר לרפואת שיניים באוניברסיטת אל-קודס לבין הפקולטה לרפואת שיניים בירושלים במסגרת המרכז המזרח-תיכוני לחינוך דנטאלי על שם ד. וולטר כהן היווה הוכחה לכך שעמיתים למקצוע רפואת השיניים יכולים לעבוד יחדיו ולשתף פעולה בהוראה ובמחקר לטובת עמי האזור למרות ניגודים פוליטיים. דיקן בתי הספר לרפואת שיניים של אוניברסיטת אל-קודס ושל האוניברסיטה העברית ו"הדסה" הוזמנו לכנס FDI, שנערך בשטוקהולם בשנת 2009, ונתבקשו להציג את הפעילויות ואת שיתוף הפעולה שנקדם ביניהם במשך השנים.

נפתחה ההרשמה להתמחות באורתודונטיה בפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים.
ההתמחות תהיה בינלאומית ותכלול מתמחים ישראלים וזרים.
פרטים מלאים בכתובת www.hadassah.org.il/departments/orthodontics או dental.huji.ac.il
לשאלות נוספות ניתן לפנות למזכירת המחלקה, גב' שרה ברגר, בטלפון 02-6779355, 02-6776184 או לשלוח מייל לכתובת orthod@hadassah.org.il
ההתמחות תתחיל במרץ 2012. ההרשמה תסתיים ב-31 לאוגוסט 2011.

חיוך מלא בריאות

"חיוכים ירושלמיים" ולעזור לאלו הזקוקים לטיפול. הסטודנטית רותם רוזנבלט, תלמידת שנה ה', היא ששיבצה את הסטודנטים לתפקידים השונים, בנתה את המשמרות, ולמעשה הייתה אחראית לוודא שהכול מתקדם כמתוכנן. תודה לרותם ולמשתתפים כולם על "יום בריאות פה" מוצלח.

כשבוע לפני חג הפסח התקיים בפעם הראשונה "יום בריאות הפה" בפקולטה לרפואת שיניים. ביום זה הזמינו את הקהל הרחב לבוא ולהיבדק בבדיקת שיניים ורקמות רכות, לאיתור נגעים וסרטן הפה וכן לצילומי רנטגן.

היום התחיל באימון טאי-צ'י לסטודנטים, באדיבות אחת החברות הדנטאליות שהשתתפו ביום זה ובהמשך הועברו תכנים שיווקיים של החברות האחרות. מאוחר יותר הקימו החברות דוכנים ברחבי הפקולטה, ואילו הסטודנטים שובצו במערך שתוכנן לצורך הבדיקות. מערך זה כלל: סדרנים, צלמי רנטגן, בודקים בבדיקות רפואיות וכן מפעילים לכל הילדים שהתלוו להוריהם.

במהלך האירוע זה אירחה הפקולטה כ-150 סטודנטים לרפואת שיניים מאוניברסיטת אל-קודס. הסטודנטים האורחים השתתפו בהרצאות וסדורים בפקולטה, וכן בפעילויות שהעבירו מרצים וסטודנטים דוברי ערבית.

בצהריים נפגשו הסטודנטים משתי האוניברסיטאות לארוחה משותפת. אמנם מזג האוויר לא עמד לצדנו ביום הזה, אך בהחלט אפשר להגדיר את הניסיון הראשון לקיום יום כזה כניסיון מוצלח. אנחנו מצפים לעוד אירועים כגון אלו, שבהם תושבי ירושלים יכירו את הפקולטה שלנו ואת פועלה, וגם אנו נוכל להכיר עוד

תחרות באכילת מזון יבש

נבחרת הסגל עם הגביע הנכסף

מחווה

בר מצווה ליום המחקר הפקולטאי

פרופ' דורון שטיינברג

משמאל הידום - דני גוית, עם המוציא לפועל - אדם שטבהולץ

ליום הפקולטה ה-13

רותם רוזנבלט

סטודנטית לרפואת שיניים בשנה ה. נציגת הסטודנטים בוועדת ההרואה ובפעילויות פקולטאיות אחרות

לכבוד יום המחקר השנה, שנערך בסימן "בר מצווה", החליטו הסטודנטים בשנים הקליניות בשיתוף עם תלמידי השנים הפרה-קליניות לוותר לסגל, אשר בדרך כלל מתקשה יותר במשחקים המאתגרים ובדרישות התובעניות.

במשחק "הכדורגל הסיני" נדרשו זריזות ידיים וגמישות. התכונה הראשונה, נדרשת מכל רופא שיניים, אולם האחרונה מהווה עקב אכילס אצל רובנו.

מרוץ הבירה המתקיים באופן מסורתי ברחובות גלזגו הגיע עד

לרמת רחל, אך הבירה הקרה לא עזרה לצנן את המזג החם שאפיין את הקבוצות היריבות.

התחרות הקשה מכולן, הייתה ללא ספק בזירה הקולינרית, תחרות "דחיסת מזון". המתמודדים נאלצו לאכול מאכלים יבשים מבלי לשתות בין בייג'לה לבייג'לה. ואם זה לא מספיק, חלקם נדרשו לאכול גם קרטיבים. עד עצם היום הזה ישנם כאלה המתלוננים על כאב בשיניים, מעיר משינה...

לסיום, נערך משחק "חפשו את המטמון" ברחבי המתחם.

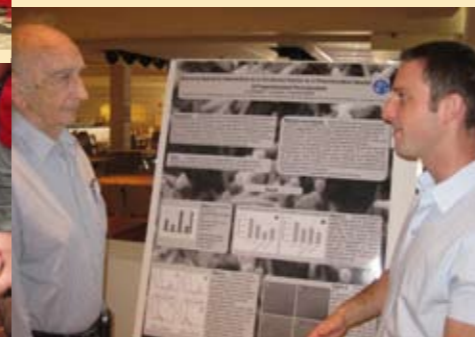
החום היה קשה, התחרויות לא היו קלות, היריבויות רציניות, ולכן החלטנו לתת לסגל לנצח, שיטעמו את הטעם של הניצחון, שיהנה ממנו ושיזכרו אותו טוב טוב. כי אין סיכוי שזה יקרה שוב!

7rotemblatt@gmail.com

סטודנטים ואנשי סגל נאבקים על הגביע

מה נשמע (13) תמונת תשע"א - קיץ 2011

מה נשמע (12) תמונת תשע"א - קיץ 2011

זו השנה החמישית ברציפות שחברות טבע ודקסל-פארמה מעניקות פרסי מחקר לתלמידי מוסמך/מחקר מצטיינים. גם חברת M3 חילקה זו השנה השנייה ברציפות פרסי מחקר לתלמידי מוסמך. חברת קולגייט הצטרפה השנה למיזם והעניקה מלגת לימודים לתלמיד במסלול לתואר כפול (Ph.D./D.M.D). הפרסים הוענקו על ידי נציגי החברות לתלמידים: רינת צח, אופיר גנסיץ, חנה אופנהמייר, סעיד עבדאללה, לביא אמיר, אריאל שוסטרמן ועומר דויטש.

טקס הפתיחה הסתיים בסרטון תלמידים קצר המציג את הוויי הלימודים בין כותלי הפקולטה.

האורחים והמשתתפים ביום המחקר גם יחד ביקרו בתערוכת הפוסטרים של התלמידים והתרשמו מהרב-גונית ומהרמה הגבוהה של המחקר שנערך בין כותלי הפקולטה. ארבעים וחמישה פוסטרים שכללו מחקר בתחום האימונולוגי, המיקרוביאל, תאי גזע, סרטן, ביולוגיה מולקולרית, מחקר קליני ומחקר יישומי הוצגו על ידי תלמידי הפקולטה.

במושב מיוחד הוצגו המחקרים בפקולטה על ידי ארבעה נציגים מקרב תלמידי המחקר של החוג. ההרצאות היו בנושאים: טכנולוגיה חדשנית להדמיית תאי גזע (נדב קימלמן), האם החיידקים בביופילם הדנטאלי מדברים זה עם זה? (ראובן אהרוני), שיטות ייחודיות להתחדשות תאי בלוטת הרוק (יואב נוימן) וגילוי חדשני שקשור להתפתחות עוברית (שי שרון).

לצוות הפרה-רפואי הוקדש מושב מיוחד, שבו הרצו הפרופ' קובי אסף והד"ר פולק על נושאים שריתקו את הקהל הרב שמילא את האולם המרכזי של רמת רחל.

בעקבות יום המחקר פנו תלמידים רבים להנהלת החוג בבקשה להצטרף ללימודי מוסמך ודוקטורט. dorons@cc.huji.ac.il

תמונות תחתונות: מראים טיפוסים ביום המחקר, צפיפות גדולה לעומת הדרכה אישית ליד הפוסטרים.

סיים את לימודי הרוקחות באוניברסיטה העברית בשנת 1982 ואת לימודי המוסמך ואת הדוקטורט בבית-הספר לרפואת-שיניים בירושלים בשנת 1989. בשנים 1989-1992 השתלם במרכז לחקר העששת באוניברסיטת רוצ'סטר בארה"ב. לאחר הפוסט דוקטורט התקבל כמרצה בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים, ובשנת 2003 הועלה לדרגת פרופסור-חבר. מעבדתו עוסקת בחקר הביופילים. בשנת 2006 מונה לראש החוג למדעי רפואת השיניים

אכן, עברו כבר שלוש-עשרה שנים מיום המחקר הפקולטאי הראשון שהיה בקיבוץ נווה אילן. מאז נדרדנו במספר מרכזי כנסים. שינינו תכנים, שיפרנו ביצועים, חילקנו מתנות. מסורת ייחודית וארוכת ימים כזו אין מפסיקים.

טקס הפתיחה של יום המחקר השנה כלל דברי פתיחה שלי, בהיותי יו"ר יום המחקר, ודברי ברכה של דיקן הפקולטה, הפרופ' אדם שטבהולץ.

נשיא האוניברסיטה העברית, הפרופ' מנחם בן ששון, הדגיש בדבריו הברכה שלו את "בר המצווה של יום המחקר" כאירוע מכונן, וציין את ייחודיות הפקולטה לרפואת שיניים. המשנה למנכ"ל הדסה, הד"ר יאיר בירנבוים, ציין בדבריו את המחקרים הייחודיים המתבצעים בין כותלי הפקולטה. אחרון הדוברים היה נציג התלמידים – בניצי קליין, אשר דיבר על ההתרשמות של התלמידים מהלימודים תוך השלכות למקרים פרטיים שהוא חווה כמטפל.

את הפרסים לעובדות המצטיינות – גלית חזות, מירי רפאלי-לוי ואולגה שלמיים – העניקו דיקן הפקולטה, הפרופ' אדם שטבהולץ ודיקן המשנה, רמי ברנט. אותות ההוקרה לעובדים שפרשו הוענקו לפרופ' נירה הוכמן, למזל נועם, ליהודית שלייר, ולרבקה זוהר.

שלושה מענקי מחקר מטעם קרן קבוקוב העניק הפרופ' ליאור שפירא – יו"ר הקרן. בקבוצות הזוכות: ד"ר מונה דביר-גינזבורג ופרופ' דורית ניצן, ד"ר אביחי חובב וד"ר אסף וילנסקי, וד"ר גבריאל נוסבאום וד"ר דוד פולק.

לא רק רפואת שיניים

ד"ר רפי רומנו

טיפול יישור שיניים - עכשיו

שאם זה יבוא ממך, הבנות תקבלנה את זה. התואיל בטובך לשתף אתי פעולה ולומר לאחת מהן שהיא זו שזקוקה להתחיל את הטיפול בעוד שלשנייה תאמר כי עדיף שתמתין עוד כשנה?".

נשמתי נשימה עמוקה, לא כל כך ידעתי מה לעשות, הרהרתי לרגע ואז ביקשתי ממנה להביא את הבנות אליי עוד באותו היום. והן הגיעו. מטופחות, מנומסות ועדינות, נותנות כבוד לאימן. כשחיכו אליי, הבחנתי בנקל בשיניים, שאכן דרשו יישור דחוף. העפתי מבט באם, זו החזירה לי מבט המרמז על הברית שבינינו, ואז... הפרתי את ההסכם. אמרתי לאם ולבנותיה שלדעתי הבנות זקוקות לטיפול מיידי, ומכיוון שהתרשמתי מהקשר האמיץ בין שלושתן, יהיה לי לכבוד לבצע את הטיפול לשתייהן בעת ובעונה אחת... וללא תשלום כלשהו. ראיתי את זיק ההפתעה בעיניה של האם. היא לא הייתה מוכנה למחווה הזו. היא מלמלה כמה מילות מחאה בניסיון לדחות את המתת ולא להיתפס כנוקטת בעיני בנותיה, אבל אז הבחינה פהחלטיות שבקולי וויתרה. בנותיה רכנו אליה לחיבוק ארוך וממושך, ואני התמוגגתי. איני יודע מי היה נרגש יותר, אני מהנתינה או הן מהקבלה...

במהלך השנה הבאה שני הבנות התיישרו בהדרגה ובכל אותה התקופה התמלאה המרפאה בעוגות ובמאפים מעשי ידיה של האם, וכמו בבדיחה הידועה, לקוחותיי הניחו בוודאי שיש לי איזהו שהוא הסכם סמוי עם קונדיטוריה קרובה כדי להזיק לשיניים שלהם... ולסייע בפרנסתי.

לקראת סיומו של הטיפול עוד הספיקה האם לעדכן אותי בגאווה כי התאומות נרשמו ונתקבלו לפנימיית "בוואר" היוקרתית בירושלים. היא הייתה כה גאה בבנותיה, והחיוך היה כה גדול על פניה, עד שבדרך קסם היא סחפה אותי לחיבוק מתמשך שגרם לי לחוש כאילו גם אני שותף להישגיהן...

חלפו עשרים שנה מאז, איני בטוח אם אכן הייתה לאימהותה החמה השפעה עליי, אבל ברגעים של יחד במשפחה שלי אני מוצא את עצמי מצייץ מדי פעם מזווית העין בילדיי ואז נזכר בה, וגוואה בי אהבת ההורה. לא פעם עולה כי ההרהור: "האם אימי הייתה מנחשת שכך אהיה?".

סיים את לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1984 ואת תכנית ההתמחות באורתודונטיה ב-1992. משמש עורך ראשי של העיתון Orthodontics. בעל קליניקה פרטית לאורתודונטיה בתל אביב

לפני 20 שנה בקירוב, ואני אז כבן שלושים בתחילת דרכי כמומחה צעיר ליישור שיניים, הייתי יורד לאילת בטיסה אחת לשבועיים, ליומיים של יישור שיניים לילדים אילתיים שזופים וחייכניים. באחד הבקרים המתינה לי במרפאה אישה שפופת קומה, נראית מבוגרת מעט מגילה, מהוססת ומבווישת וביקשה לשוחח אתי ביחידות.

במשרדי, בארבע עיניים, היא סיפרה לי כי היא אם יחידנית, המגדלת לבדה את שתי בנותיה התאומות בנות השתיים-עשרה. לאחרונה, כל בנות כיתתן החלו ליישר את שיניהן ואילו היא דחתה את הטיפולים כיוון שמצבה הכלכלי לא אפשר לה לבצע אותם. "שנים אני משמשת אחות בבית החולים, כולל משמרות כפולות", היא מספרת, "אבל לצערי המשכורת אינה מספקת. לכן התחלתי בזמן האחרון לעסוק גם בעבודות ניקיון, והצלחתי לאגור מעט כסף שאולי יספיק כדי לטפל ביישור השיניים של הבנות".

"ומדוע", שאלתי, "בחרת להביא את בנותייך דווקא אליי ולא פנית לרפואה הציבורית, שהייתה ללא ספק מקלה עלייך מבחינה כלכלית?".

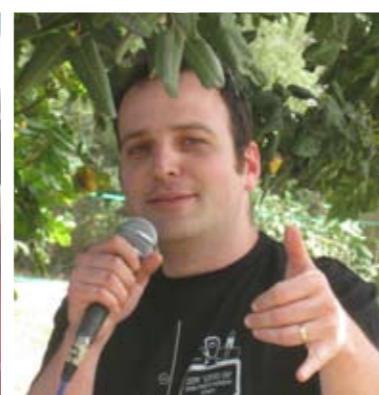
היא הישירה אליי מבט, חייכה בעיניה העייפות ואמרה: "אתה צעיר, וודאי אינך אבא עדיין, אבל יבוא יום ותבין כי ההורה רוצה עבור ילדיו את הטוב ביותר, גם אם בתמורה נקריב את כל אשר יש לנו". נבוך מגילוויי האימהות ללא תנאי של האישה, השתתקתי, אבל אז נזכרתי בבקשתה לשיחה בארבע עיניים. "אז מדוע רצית לשוחח אתי ביחידות?", שאלתי.

"העניין הוא כזה", היא השפילה את עיניה ואמרה בשקט: "בנותיי התאומות עושות הכול ביחד מינקותן, ובוודאי היו רוצות לעבור את החוויה של יישור השיניים יחדיו. בגלל ההוצאה הגדולה, יקל עליי מאד לממן אותן לא 'במכה אחת' אלא בוו אחרי זו. חשבתי

יום מחקר הפקולטאי

כל כתה והצבע שלה

ד"ר אוולין ממבר

"הנער הזה - עכשיו הוא מלאך..."

מיוחדים. הוא התנגד בתוקף שילדים כאלה ייחשבו "סוג ב". מדוע ילד מיוחד צריך ללבוש בגדים משומשים? למה הם אינם ראויים למותגים, לבוש והופעה מטופחת כמו כל ילד??!! וכך למעשה הגיע דורון להחלטה שצריך להקים מוסד שאופיו והתנאים בו יהיו אחרים, ויהיו ראויים לגידולם ולצורכיהם של הילדים האלו, במיוחד כאשר הם מתבגרים.

חלק מהצרכים של אוכלוסיית הילדים בעלי הצרכים המיוחדים אינם זרים לנו. הרי אנו מטפלים בשיניהם במרפאת המחלקה שלנו. אי היכולת המוטורית, ואי יכולת לאכילת מזון רגיל הופכים אותם לקבוצת סיכון גבוהה להתפתחות עששת ומחלות פריודונטאליות. חלקם מטופלים בכיסא הדנטאלי הרגיל, עם או בלי סדציה הכרתית, וחלקם – בשל מורכבות הטיפול או מצבם הרפואי ו/או הדנטאלי – מטופלים בהרדמה כללית.

ביקרנו בכל הכפר, הכולל קשת רחבה של שירותים. יש בו מעון לשוהים בעלי פיגור שכלי; בית חולים סיעודי לתינוקות, ילדים ובוגרים; מרכז פרה-רפואי, המעניק שירותים אמבולטוריים בתחומי התפתחות הילד וכן שיקום יום ובריכה הידרותרפיה.

הזדמן לנו לפגוש חוסה מתבגרת, שטיפלה בה באותה עת שינית. המקצועיות והנתינה שראינו ריגשה אותנו מאד. ביקרנו בכיתות לימוד, בבריכה, במתקנים לפיזיותרפיה. בכל מקום שבו היינו ראינו ציוד רפואי ברמה גבוהה ביותר, מקצועיות, נתינה ואהבה.

לצד הטיפול הרפואי והשיקומי מצאנו גם מתקני חוץ וגן שעשועים, המיועדים לאלו שאינם יכולים לשבת בקרוסלה או בנדנדה רגילים. המתקנים המצויים שם מעוצבים בשימת לב ובהקפדה באופן שבו אפשר להתגבר על המגבלות הפיזיות.

המסר שלנו למארח שלנו, דורון אלמוג הוא: היית הפרופסור הגדול של חיינו. לימדת אותנו את השיעור המאלף ביותר של חיינו. אתה המורה והמחנך שלימד אותנו את הפרק שאיש מלבדך לא יכול היה ללמדנו. ריגשת אותנו, ולימדת אותנו מה הם אהבת אב, נחישות, ואומץ. תודה מקרב לב. mamber@bezeqint.net

סיימה את לימודיה בבית הספר לרפואת שיניים באוניברסיטה פדרל של פרנה – קוריטיבה, ברזיל בשנת 1981. בוגרת התמחות ברפואת שיניים לילדים במחלקה לרפואת שיניים לילדים בירושלים בשנת 1990. רופאת שיניים בכירה ומדריכה מתמחים וסטודנטים במחלקה לרפואת שיניים לילדים בירושלים. יוזמת ומרכזת פרויקט "בייבי קליניק"

בחדש אפריל 2011 יצאה המחלקה לרפואת שיניים לילדים לסיור מקצועי. בשלוות המדבר, בצפון הנגב, הוקם בשנת 2006 הכפר "עלה נגב – נחלת ערן" – כפר שיקומי מיוחד לצעירים ולצעירות בעלי צרכים מיוחדים. המקום קרוי על שם ערן אלמוג, בנם של דידי והאלוף (מיל.) דורון אלמוג. דורון אלמוג, שהיה בין מקימי המקום, מוביל את חזון הכפר ומשמש כיום יו"ר "עלה נגב – נחלת ערן".

ערן ז"ל היה מדייריו הראשונים של הכפר וזכה לשהות בכפר שנה בלבד. הוא לא זכה ליהנות מכל תכניות המפעל של הכפר. הוא היה רק בן 23 במותו.

את הסיור שלנו הוביל הפרופ' יוסי שפירא, מנהל המחלקה לרפואת שיניים לילדים, שחלק ניכר מעבודתו כקלינאי וכחוקר הוקדש לילד המיוחד בעל הצרכים המיוחדים. יש לציין, כי היום חלק נכבד מעיסוקנו, בהיותנו מומחים לרפואת שיניים לילדים, הוא טיפול באוכלוסייה המיוחדת הזאת.

כשהגענו ל"עלה נגב" קיבלו את פנינו דורון אלמוג והגב' גולדי קורן, עוזרתו האישית. המפגש עם האיש ועם צוות הכפר היה שיעור אדיר באהבה, באומץ ובנחישות, אשר גרם לכולנו להתרגש עד דמעות.

דורון סיפר לנו את סיפורו האישי: מה עושים כאשר נולד ילד בעל צרכים מיוחדים? כאשר אתה מבין שהילד הזה לא ילך בכוחות עצמו, ולא יקרא לך אבא או אימא, ולא יבצע לבד את הפעולות הבסיסיות שמבצע ילד נורמלי, מה מרגישים כשהחלומות והציפיות מתנפצים לנוכח העובדות...

המוטו של דורון ודידי היה לגדל את ערן בכבוד אשר לו ראוי כל ילד שנולד. דורון נלחם קשות נגד המוסדות הקיימים כיום לילדים

אב ובנו במרפאת שיניים לילדים

עובד זכאים

רביץ יותר והייתה גם יקרה יותר, ואילו הוא – לא יכול היה לשלם תמורתה. וכך גם הבוקר הוא היה במרפאת הילדים והראה לי את אשר רשם הרופא הבודק. תכנית הטיפולים שנבנתה לבנו, ולצדה – המחירים שעליו לשלם תמורתם.

לקחתי מידיו את דף הטיפולים ואמרתי שאולי אוכל לעזור לו. ניגשתי לאחות הראשית של מחלקת הילדים וביקשתי ממנה לדבר עם הרופא התורן כדי להפחית את הטיפולים לדחופים ביותר. בדרך זו הופחת גם הסכום הכללי. אחר כך פניתי לרופא הממונה על ההנחות, ומצאתי את עצמי מליץ יושר של האב ובנו. גם כאן הצלחתי להשיג לו הנחה משמעותית בהוצאות הטיפול. עתה גייסתי את תחום האחריות שלי במוסד לטובת העניין ואפשרתי לאבא לשלם את הסכום שנותר בתשלומים הנוחים לו.

לבסוף ניגשתי לאבא והודעתי לו על כל ההקלות שאושרו לו כדי לקדם את טיפול השיניים של בנו. האב התרגש מאד ואף הזיל דמעה, וכשראיתי את שביעות רצונו הרגשתי את דמעותי שלי חונקות את גרוני.

מאז, בכל שבוע מלווה האבא את בנו לטיפול במרפאת הילדים שלנו. הוא אינו שוכח לבוא אליי לחלון וללחוץ את ידי בחום בחיך רב משמעות על פניו. ואני? אני עדיין מתרגש מהסיפור הזה בכל פעם מחדש. ovad@hadassah.org.il

החל את עבודתו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים כפקיד קבלה בשנת 1992. התמנה לאחראי על ניתוב מתרפאים לסטודנטים בשנת 2000, נבחר לשמש חבר ועד עובדי הדסה בענייני ביטוחים ופנסיה בשנת 2006. משנת 2009 אחראי מנהלי על המשמרת השנייה בבית הספר לרפואת שיניים

לפני כמה חודשים הצצתי מחלון המשרד שלי בקבלת הקהל אל הרחבה שלפניי, וראיתי אדם מלווה בילד קטן, כבן שש. הם ישבו על הכסאות הצמודים לקיר שמולי. מדי פעם בפעם קם האבא והתכונן לגשת אליי אבל עד מהרה חזר למקומו ליד הילד. נראה היה שהוא מהסס לבוא ולפתוח אתי בשיחה.

אחרי כמה ניסיונות מהסוג האמור יצאתי אני משרדי אליו ושאלתי אותו אם אפשר לעזור לו במשהו. מיד אורו עיניו. התיישבתי לידו והתחלנו לנהל שיחה על התור הארוך ועל כמות הפונים הניצבים לפני חלוני, מה שלא מאפשר להתקרב אליי לשיחה.

האב רצה לשוחח אתי על האפשרות לטיפול שיניים לבנו במרפאת הילדים שלנו. שיחתנו הייתה נינוחה, ובמהלכה הוא "נפתח" וסיפר שלפני כשנה הוא כבר היה ב"עזרה ראשונה" אצלנו עם בנו, אבל שהטיפול הכולל היה יקר מדי והוא לא הצליח להגיע להסדר תשלומים כדי לשלם אותו. כתוצאה מכך הפסיקו את הטיפול. הוא הוסיף ואמר שכבר פעמיים נאלץ להסתפק בטיפול של "עזרה ראשונה" לילד, כי בכל פעם שהכינו תכנית טיפול, היו בה טיפולים

ד"ר מישל פרץ-דוידוי "שלח לחמך על פני המים כי..."

סיים את לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים ב-1983. מנהל התכנית לרפואת שיניים מתקדמת במחלקה לשיקום הפה. חוקר במעבדה לביוטכנולוגיה דנטלית. רופא שיניים כללי במרפאה פרטית בפתח תקווה

בשנת 1985 בהיותי עדיין רופא צעיר ונלהב הופיעה במרפאתי אשת הצורף המקומי והביעה את רצונה בשיקום מקיף, "לא חשוב המחיר", כך אמרה, ובעלה האוהב מחרה-מחזיק אחריה. מיד פניתי לביצוע הטיפול, שכלל שיקום קבוע נסמך שתלים בלסת עליונה ותחתונה.

כעבור זמן מה קיבלה המתרפאה המאושרת שחזורי מעבר, ונקבע תור ללקיחת מידות סופיות. למרות זאת, לא הופיעה הגברת לטיפול אלא שלחה את בעלה. האיש סיפר לי בקול רועד, כי איבד את כל רכושו, כולל חנות הצורפות המצליחה שלו, מאחר שחתם ערבות בהלוואה שלא שולמה. הוא ביקש שלא אפרע את ההמחאות שנמסרו למשמרת ושנעצור את הטיפול עד שירווח לו.

הבטחתי לאיש האומלל שמה ששולם עד כה מספיק, ושאיני מתכוון להשלים את הטיפול עד תום, בתקווה שכשירווח לו יחזור אליי וישלם את היתרה.

הטיפול הסתיים בהצלחה ודרכינו נפרדו למשך כשלוש שנים. ביום בהיר אחד נכנס בצעד נמרץ הבעל למרפאתי ואמר כי בא לשלם את חובו. לאחר שבירר את היתרה הוציא מכיסו חבילת מזומנים ושילם את חובו.

וסיפור שהיה כך היה: לאחר שהתברר לו שעסקיו קרסו החליט האיש לחזור לרוסיה המתעוררת, שהייתה מכורתו עשר שנים קודם למשבר. הוא החל שם בעסקים מעסקים שונים והרוויח הון בתוך תקופה קצרה מאוד.

כיום האיש הוא בעליו של בנק פרטי גדול ועסקיו חובקי עולם. על זה נאמר "מעז יצא מתוק", ובמישור האישי נאמר "שלח לחמך על פני המים כי ביום מן הימים תמצאנו."

perezdavid@bezeqint.net

פרופ' נח שטרן רכשתי את אמונה של מתרפאה חדשה

בשנות השמונים של המאה הקודמת הופנתה למרפאתי מתרפאה חדשה. היא הייתה נוצרייה רמאללה, אחות במקצועה, אשר רכשה את חינוכה המקצועי באנגלייה ובארצות-הברית. כשבאה אליי לטיפול, היה זה אחרי ששבה האישה לגור עם משפחתה ברמאללה והופנתה אליי לטיפול מקיף, שאכן הייתה זקוקה לו.

נראה היה שלמתרפאה הזו היו חששות מסוג אחר מאלה שאליהם

אני רגיל בעבודתי היומיומית. בדרך-כלל מביעות מתרפאות חדשות חשש מפני החרדה עצמה וכמובן מפני כאבים. אצלה זיהיתי בעיקר חוסר אמון. התאמצתי מאוד כדי להוכיח לה שיש לנו - היהודים בישראל - נורמות התנהגות שונות מהדימוי שיש לנו בקרב בני עמה.

אחרי בדיקות קליניות יסודיות הצגתי לפניו את תכנית הטיפול

הדרך לשיניים בריאות במטופלים חריגים אינה קלה רבקה פיינסוד-דואק

שאני מציע. הסברתי את טיבה באריכות יתר. גם את שלבי הטיפול הסברתי לה ביסודיות ובאריכות. השקעתי מחשבה מיוחדת בטרם נקבתי במחיר הטיפול, והשתדלתי להיעתר לבקשתה לפריסת התשלום. ואמנם כעבור זמן מה הרגשתי שרכשתי את אמונה.

ובכל זאת, הופתעתי מאוד כאשר באחת הפגישות הבאות שוב הרגשתי אצלה סימני אי-נוחות, שלדעתי נבעו מאותו חוסר אמון בסיסי. נראה היה לי שהיא רוצה לברר משהו, אך אינה מעזה. במיוחד בלט חוסר השקט כאשר עזבה הסייעת שלי את חדר הטיפולים למספר דקות. לבסוף שאלתי אותה ישירות: "גברתי אני מרגיש שמהו מטריד אותך. אל תהססי, תשאלי אותי."

היא הישירה אליי מבט ואמרה בהקלה: "אני רוצה לשאול שאלה מיוחדת. האם תוכל להמליץ לי על אחד ממכריך, רופא נשים, שיקבל אותי לבדיקה? אני חדשה כאן ואין לי את מי לשאול".

נרגעתי, ניגשתי לטלפון, חייגתי לרעייתי, אמרתי לה כמה מדובר, והעברתי את השפופרת למתרפאה שלי. שתי הנשים שוחחו ביניהן מספר דקות, והמתרפאה חזרה לכיסא הטפולים רגועה ונינוחה יותר.

עכשיו כבר לא היה לי כל ספק, שרכשתי את אמונה.
nstern@cc.huji.ac.il

רבקה פיינסוד-דואק סיימה את לימודיה בבית הספר לאחיות ע"ש שיינברון בתל אביב בשנת 1970 ואת לימודי ה-BA בשנת 1996. עבדה כאחות טיפול נמרץ בהדסה מ-1970 עד 1998. משמשת אחות ראשית במחלקה לרפואת הפה בירושלים מ-1998 עד היום

בשנת 2008 בא למחלקה לרפואת הפה י', בחור בן 37 הסובל מפגיעה מוחית נרחבת בעקבות ניסיון התאבדות שלו בתקופת ההתבגרות. י' חוסה במוסד לתשושי-נפש וזקוק לתמיכה רבה מאוד בתפקוד היום-יומי. בבדיקתו נמצאו מוקדי עששת רבים, הרס נרחב של השיניים והזנחה רבת שנים של חלל הפה.

הוכנה תכנית טיפול משמרת ומשקמת לביצוע בהרדמה כללית (עקב חוסר שיתוף פעולה וריבוי הטיפולים) והועברה הצעת מחיר למוסד שבו הוא מתגורר.

אף על פי שהמטופל מתגורר במוסד השייך למדינה, לא נמצא מימון מתאים לטיפול. אחותו פנתה מספר פעמים למחלקתנו בחוסר אונים בשאלות מה עושים? ולמה אחיה סובל ואינו מטופל? בכאב רב הסברנו למשפחה שעליהם לפנות למוסד שבו הוא מתגורר, כי הפתרון התקציבי נמצא אצלם ולא אצלנו. תמיד מתסכל מאוד להתמודד עם הבירוקרטיה של המוסד, שרואה רק תיקים ומקרים וירטואליים ולא את האנשים והפנים שמאחורי המקרה.

לאחר שנתיים של "לך ושוב" ללא פתרון פנתה אחות המחלקה באופן אישי לעובדת הסוציאלית של המוסד שבו הוא מתגורר, אף שאין זה תפקידה. היא דרשה באופן תקיף למצוא מימון לטיפול השיניים של י'. חלפו עוד כחודשיים של פניות חוזרות ונשנות מהמחלקה, אשר נענו בדחיות ותירוצים שונים, ואז סוף-סוף נעתר משרד הבריאות ומצא את התקציב למימון חלק מהטיפול הנדרש. עברו עוד שבועות רבים ואין ספור טלפונים והסברים עד שהתגמול עבור הטיפול הועבר לאגף הכספים בהדסה.

לפני 3 שבועות, בשעה טובה, טופל י' בחדר הניתוח, בהרדמה כללית, ובוצעו בו טיפולי השיניים המתוכננים. י' אינו מבין את המאמצים שהמחלקה השקיעה כדי להצליח לטפל בו, אבל אנו יודעים שהחיוך התמים שלו הוא עכשיו חיוך בריא וללא כאב. משפחתו של י' ידעה להעריך ולהוקיר את מאמצי צוות המחלקה ולא חסכה מילים חמות ושבחים.

זוהי תמצית הסיפוק בעשייה שלנו. אני לא רק מטפלים בשיניים אלא משמשים גם אוזן קשבת, תמיכה ולעתים אף מסייעים בפתרון בעיות קטנות וגדולות ככל האפשר.

אנו רואים בעבודתנו שליחות ולא רק מקום עבודה.
dorit@hadassah.orf.il

ציפורה אילון-שקולניק (1915-1992)

תמונה ימנית:
הצוות הסיעודי של
מרפאת שטראוס, שנת
1960 עם האחיות הראשית
של בית הספר, ציפורה
אילון-שקולניק, והפרופסורים
אינו שקי ויצחק מיכמן בגן
בית הבריאות שטראוס
תמונה שמאלית:
הגברת ציפורה שקולניק עם
האחות הותיקה-רותי קורן.

אסנת לידר

אימא שלי, הגב' שקולניק, הייתה אישה כה מיוחדת, שאלמלא אהבתי אותה כל-כך, הייתה בוודאי נעשית מושא הערצתי.

אימא נולדה ב-1915 ברוסיה, כבת זקונים. הייתה לה אחות אחת, אסיה. אימא התייתמה מאביה בהיותה בת חמש. בהיותה בת 16 חברה לעליית הנוער והגיעה ארצה בגפה עם נערים ונערות שמשפחותיהם מילטו אותם מפני הנאצים. בין הנערים הללו היה גם אבי – משה. הם הגיעו לקיבוץ "חולדה" ושם נישאו. אבא היה מאושר בקיבוץ. אמא פחות. היא רצתה להיות אחות. "עזבנו את הקיבוץ והגענו לירושלים עם עשר לירות", תמיד אהבו לספר בחיך נוסטלגי. אמא נרשמה ללימודי סיעוד בבית החולים "הדסה" בהר הצופים, לא לפני שהתגרשה מאבא, שכן התברר שלא מקבלים נשים נשואות ללימודי הסיעוד. אבא גר בירושלים, למד משפטים באוניברסיטה העברית, היה פרש במשטרה הבריטית ובה לבקר את אמא בהר הצופים כ"בן-דוד". עם סיום לימודיה שבו ונישאו.

ב-1945, בהיותם כבני 30, נולדה אחותי נירה, שנקראה על-שם אָם אבי – ברנה. שנה לאחר מכן נולד אחי אבנר – "אבנר שהיה לוחם ואמין נר לאבא שלי ולאבא של אבא".

בשנים אלה, שנות טרום המדינה ותחילתה, עבדה אימא כאחות טיפת חלב, נעה בין יישובי פרוזדור ירושלים וטיפול בילדים הרכים שנולדו. לעתים היו אחותי או אחי נישאים על גבה. לימים הפכה להיות אחות מיילדת.

11 שנים מאוחר יותר נולדתי אני, בת הזקונים. נקראתי אסנת, על-שם אחותה היחידה של אימי – אסיה, שנפטרה בגיל 24 מזיהום התוספתן (אפנדציט).

אני זוכרת את אימא כאחות מרפאת שיניים בבניין שטראוס שבמרכז העיר. ואני זוכרת היטב את המעבר לבית החולים הגדול, "הדסה" בעין-כרם, בשנת 1964, ואת אמא שהקימה את מערך הסיעוד בבית הספר לרפואת שיניים.

בהיותי בת שבע חלתה נירה במחלת כליות קשה. ארבעה עשורים ועוד מחצית העשור חיה נירה – מושתלת כליה פעמיים – כנגד כל הסיכויים. השתלת כליה הייתה אז מעשה נדיר. אמא תרמה כליה. היא ואבא תרמו עורקים שהושתלו בגופה. בשל הידע המועט בימים ההם נדחתה הכליה כמעט מיד. וכך – עד ההשתלה הבאה עבר עליה עשור של אשפוזים. לימים, כשנירה הרתה, וכל רופאיה סירבו לטפל בה מפאת הסיכון הכרוך בכך, הייתה זו אימא שלא נכנעה והפעילה את קסמיה על פרופ' סדובסקי, שזכר לה חסד נעוריה כאחות מיילדת, ופיקח על ההיריון. כך היתה נירה למושתלת הכליה הראשונה בעולם שילדה בן – את איתן. כזאת הייתה אמא שלי – לביאה אמיתית. כך הייתה גם נירה, גיבורה גדולה, בצלמה של האישה שאת חלב שדיה ינקה.

כל ימי התבגרותי עברו עליי ב"הדסה". עבורי היה זה בית שני: מקום עבודתה של אימא ומקום אשפוזיה של נירה. מרפאת השיניים

הייתה לי מקום למשחק ולדמיון. הכרתי את כל סגל העובדים, וגם היום, 45 שנה אחרי אותה תקופה, אני זוכרת את שמותיהם של כל הרופאים, האחיות, הפקידות, הטכנאים וכוח העזר. חשתי את האהבה שהורעפה עליי, וידעתי שזו אהבה שמקורה באימא. הייתי כל כך גאה. "גב' שקולניק" קראו לה (אז נקראו האחיות בשם נעוריהן). כל כך אהבתי להסתובב עם אימא במסדרונות בית החולים – סיבוב שארך שעות, שכן בכל רגע משהו היה פונה אליה. בכל אותו זמן אני רצתי אחרי צעדיה המהירים, והדבקתי אותה רק כשהתכופפה להרים פיסת נייר או בדל סיגריה – כי בית החולים, כזכור, היה הבית שלה. שלנו.

אימא שלי הייתה אישה נדירה, היו לה יכולות ניהול ויחסי אנוש מדהימים, אישה חזקה מלאת רוח, בעלת תעצומות נפש ואופטימיות רבה. אף שמעל הבית ריחפה כל העת חרב המוות על חייה של נירה, היה זה בית בריא, מלא שמחה וחיים. באיזו חכמה פנימית בריאה השכילו הוריי לגדל אותנו באופן נורמלי: חדרו של אבנר היה עמוס תמיד בחברים. גם חבריה של נירה הרבו להגיע. וכך גם חבריי. אני הייתי ילדה מאושרת וחברותית, למרות בילוי של ערבים שלמים במסדרונות בית החולים, כשאימא עם נירה בדיאליזה ואבא אתי במסדרון.

ואבאי כאן בכל זאת אולי זיכרון אחד, חד, שיוכל לבטא מי הייתה "הגב' שקולניק":

לרוב חברותיי, בנות הדיפלומטים, הייתה בוכת ברבי אלמותית.

גם אני רציתי. אני זוכרת איך הלכתי עם אימא לחנות הצעצועים "שילגיה" במרכז העיר. אמא הזמינה ברבי שהגיעה לביטנו כמה חודשים אחר כך. הייתי מאושרת. באחד הערבים חזרנו מבית החולים "הדסה", אחרי שהות ליד מיטתה של נירה. אני זוכרת את תחושת הדאגה של ההורים. אמא התיישבה על כיסא הנדנדה בסלון, הביטה בי בעיניה החומות, הקטיפתיות, הרכות שלה. בידה האחת החזיקה צמר, בשנייה מסרגה אחת, והחלה סורגת שמלה, בצבע בוד, לברכי שלי. זאת תמונה שתלווה אותי כל חיי. זאת אמא שלי.

כשהגיעה אימא לגיל פרישה ביקשו שתישאר עוד ועוד בתפקיד אחות ראשית במרפאת השיניים, וכך המשיכה לעבוד עוד שנים מספר מעבר למקובל.

גם לאחר שחלתה בסרטן ונאבקה בו שבע שנים בגבורה, בחרה להתנדב כאחות פעמיים בשבוע בהוספיס בהר הצופים.

עם כל עיסוקיה גידלה באהבה שלושה ילדים ושבעה נכדים ולימדה את כולנו אהבה ומסירות מה הן.

שני עשורים חלפו מאז מותה של אימא. לא עובר יום שבו אינני חושבת עליה: מה הייתה אומרת לי כעת? כיצד הייתה מרגיעה ומערסלת. כיצד אָתה תמיד אפשר היה לנצח.

אימא שלי הייתה אישה כה מיוחדת, שאלמלא אהבתי אותה כל כך, הייתה בוודאי נעשית מושא הערצתי.

osnat@interpage.co.il

יועץ למרפאה? האם זה בשבילי?

בוקר טיפוסים במרפאת שיניים טומן בחובו לחצים כבדים על הרופא:

האם הסייעת תגיע בזמן? האם המתרפאים יגיעו לטיפול? האם המתרפאים לא יאחרו? היכן נוכל "להכניס" עזרה ראשונה? האם התשלום שהוטח לי ישולם בזמן ובמלואו? האם יגיע הטלפון היומי מהבנק? האם החומרים שהוזמנו הגיעו? מה מצב עבודת המעבדה, האם יגיעו בזמן?

בסוף יום העבודה אנו מוצאים עצמנו בשלב הסיכומים, שלב החשיבה על העתיד, שלב ההחלטות החפוזות, ניתוח יום העבודה. ואולם בדרך הביתה הכול נשכח, ולמחרת מתחיל לו יום חדש.

למרבה הצער, מצבים אלו מלווים אותנו בכל שלבי הקריירה, וכאשר איננו משיגים את היעדים שחשבנו ששיג, חלק מאתנו עובר תהליך של אי אהבת המקצוע, האשמות וייאוש. זה הוא השלב שבו מחליטים שהגיע הזמן לשינוי, ושכדי "לשבור את המעגל" צריך להתייעץ.

פעמים רבות עזרה וייעוץ הם מהלכים הכרחיים בבניית שותפות כלכלית ואישית עם שותף. ייעוץ בתהליכים כאלה כולל בדרך כלל התייחסות לעבודה ארוכת טווח הן בפן האישי: שלא יהיה בה חשש של "גניבת" מתרפאים, פתרון סכסוכים או בעיות העולים בזמן התהליך בין השותפים ובין אנשי צוות המרפאה וכן הדרכה של מנהל המרפאה לשיפור ביצועיו; והן בפן המקצועי-טכני: שיפור תזרים מזומנים, דרכים להתגבר

על מחסור במתרפאים, פרסום, דילמות בניהול, תכנון מרפאה חדשה ועוד.

עם ההחלטה לפנות לייעוץ חשוב לבדוק אם הרופא והצוות מוכנים ובשלים לתהליך ייעוצי – עניין זה כולל הן מוכנות אישית ופסיכולוגית לשינוי, כולל מתחים לעתים, והן מוכנות כלכלית – תשלום שכר טרחה.

לאחר קבלת ההחלטה לפנות לייעוץ עולה השאלה מי יהיה היועץ ואיך ייבחר.

האם יהיה זה חבר מצליח, בנקאי, חבר מנהל או יועץ דנטלי מוכר? מה תהיה תרומתו? ומה יהיה המחיר הכלכלי של הייעוץ? לא פחות מכך חשוב לברר – כמה זמן יידרש לתהליך הייעוץ, ומה מידת המעורבות של הרופא והצוות?

כידוע, לפני תחילת הטיפול במתרפא מוכרח רופא השיניים לאסוף נתונים, לבדוק קלינית ולאבחן את הבעיות. תכנית הטיפול תבסס על האבחנה, על מצבו הרפואי של המתרפא ולעתים קרובות גם על יכולותיו הכלכליות. כך גם בתהליכי הייעוץ.

על גורם חיצוני לנתח ניתוח מקיף ומלא של המרפאה – מצבה הכלכלי, הניהולי והשיווקי. עליו להביא בחשבון את מצבו הכלכלי של בעל המרפאה, את כישורי הניהול של הצוות ואת המתחרים בסביבה.

לאחר שלב זה יש לקבוע את המטרה, את תכנית הטיפול ואת שלבי הביצוע בתהליך.

חשוב לבחור את היועץ שיוביל את תהליך השינוי והשיפור לאחר קביעת המטרות ומתוך חשיבה ארוכת טווח. מאחר שיועצים מתמחים בתחומים שונים, יש לוודא שלאחר שהמטרה נקבעה – ייבחר היועץ המתאים להוצאתה לפועל.

המדדים החשובים ביותר לבחינה לפני שבחרים יועץ הם: שיקפיד על סודיות.

שיהיה בעל גישה ופילוסופיה המתאימה לרופאים, לצוות ולמתרפאים, כך שיוביל למימוש החזון ושלא תיווצר עמו מחלוקת על רקע פילוסופיות מתנגשות.

לבדוק את הרקע שלו ולקבל המלצות חברים.

לבדוק זמינות היועץ מראש. זה עניין חשוב בתהליך.

לדעת מראש ולהסכים על כמות שעות הייעוץ, על משך התהליך, על עלותו ועל תנאי הסכם ההתקשרות.

יש לדאוג ל"נקודות יציאה" לאורך תקופה ארוכה.

ואולי חשוב מכל – יש יועצים נפלאים בכל התחומים העסקיים, אך חשוב למצוא יועץ ש"מדבר וחי רפואת שיניים".

עם היועץ הנכון ישתפר מהלך התנהלות המרפאה לטווח של שנים.

www.ytd.co.il • rafi@ytd.co.il
077-4600412

דברים חכמים

למי יש יותר כבוד?

הרב מרדכי דימנטמן

בעל תואר MA, מנהל המכון להכשרת מורים בישיבת "כרם ביבנה". מכשיר רבנים ומורים ב"בית מדרש לחינוך והוראה" במבשרת ציון

לימדונו חז"ל: "כל הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו, וכל הרודף אחר הכבוד הכבוד בורח ממנו!"

נשאלת השאלה, הלא לשניהם אין כבוד: זה הבורח מן הכבוד, הרי הוא בורח מן הכבוד וממילא אין לו כבוד, ואילו זה הרודף אחר הכבוד הרי הכבוד בורח ממנו! אם כן, מהו ההבדל ביניהם?!

ההבדל וההפרש ביניהם ניכר כאשר הם מגיעים לגיל זקנה, והנם מתעייפים או חגלים מלרוץ עוד:

זה הבורח מן הכבוד, כאשר כוחותיו נחלשו וחדל מלברוח, או אז הכבוד מדביק אותו ומשיגו!

אך זה הרודף אחר הכבוד, כאשר כוחותיו נחלשו וחדל מלרדוף, אזי הכבוד ממשיך לברוח להתרחק ממנו והלאה ולא השיג כלום!

"...ולענוים יתן חן כבוד חכמים ינחלו..." (משלי ג לד)
dimentman14@gmail.com

בינינו

האור באמצע המנהרה...

נח שטרן: nstern@cc.huji.ac.il

במנהרות הכותל כבר היית?

כן, כבר הייתי ארבע פעמים. ובכל פעם למדתי משהו חדש. אבל השאלה צריכה להישאל אחרת: מי הדריך אותך במנהרות הכותל? כי לא כל מדריך מסוגל להבליט את הנסתר, וזה הוא הדבר המרתק.

בספורים הקודמים שסיירתי במנהרות למדתי על גדולתו של הורדוס, למדתי איך לזהות את האבנים מתקופתו, למדתי על אורכו של הכותל המערבי, שהוא הארוך מכל הכתלים. התרשמתי מהאבנים הענקיות, במיוחד מזו שאורכה 16 מטר ומשהו. תיארו לי גם את מפעל המים המרשימים, שהמוביל הארצי המודרני שלנו מחוויר לעומתו.

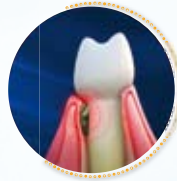
מורה הדרך בסיורי הרביעי היה אודי, בחור כבן 30, שכיפה בגודל מטבע של שקל כיסתה חלק קטן מקרחתו. מהר מאד התרשמתי שהוא יודע לצטט פסוקים מהתנ"ך שתמכו בהסבריו. הוא גם ידע להסביר בגובה העיניים את הפרטים המרשימים על בית-המקדש. ואז, בהיותנו באמצע המנהרה המרכזית, הוא נעמד ליד גומחה מסוימת, השתיק את הקבוצה הרעשנית, ואמר שחשיבותו של הכותל המערבי עולה על כל שאר הכתלים, על

שום העובדה שהוא הקרוב ביותר לקודש הקודשים. רק מספר מועט של מטרים מפרידים בין המקום שבו אנו עומדים למקום שבו רק הכהן הגדול היה רשאי לעמוד, וגם הוא – רק ביום הכיפורים. דווקא במקום המיוחד הזה, הקרוב כל כך לקדושה ולטהרה, נתגלו שני סדקים בתוך סלע אחד של הכותל, אשר בבירור רב משרטטים את גבולות מדינת ישראל. הסדק האחד בתוך הסלע משרטט את החוף המערבי של מדינת ישראל לאורך הים התיכון ואת ההמשך שלו בכיוון מזרח עד לנקודה הדרומית של הארץ. הסדק השני משרטט בבירור רב את מיקומו של הירדן, היורד מהצפון לאורך הגבול המזרחי דרך הכנרת עד ים המלח בכיוון אילת. כשהוא מצביע על הגבולות האלו באמצעות העט המצביע שבידו, מצטט אודי על-פה פסוק מדברים יא יב: "ארץ אשר עיני ה' אלוך בך, בה, מראשית שנה ועד אחרית שנה". הוא מסיים ומדגיש: "אם במקום הזה, הקרוב כל כך לקודש הקודשים של העם היהודי, נמצא סימן כל כך מובהק לגבולותיה של מדינת היהודים, אין זאת כי אצבע אלוהים היא".

סילנית

עזרו למטופלים שלכם לשמור על בריאות החניכיים

- Oral Irrigation זו לא סתם שטיפה.
- מחקרים מוכיחים שזהו טיפול ביתי שמוביל לחניכיים בריאות.
- סילנית מרפא דלקות חניכיים ומרוקן כיסי חניכיים.
- סילנית הינו פרי פיתוח ישראלי ומיוצר בארץ.

מקרה של גינג'יטיס

אחרי השימוש בסילנית פעמים ביום למשך חודש - דקה בכל פעם.

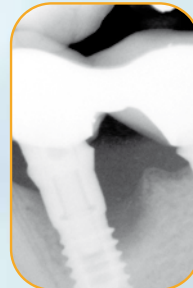
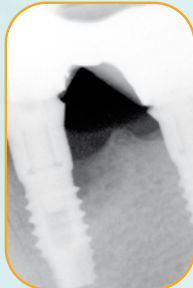

לפני השימוש בסילנית

מקרה של פריודונטיס

אחרי שימוש בסילנית, בתוספת גל כלורהקסדין 0.2% בתוך הפיה, במשך חצי שנה, אפשר להבחין ברמינרליזציה של העצם שהייתה בתהליך ספיגה.

העצם בתהליך ספיגה לפני השימוש בסילנית

סילנית הינו ה-Water Jet המחובר לכרז המשוכלל בעולם והיחיד שמאפשר לשלב בו חומר אנטיספטי.

חיבור לכרז הכיור

אם הנכם מעוניינים למכור או להמליץ על סילנית במרפאה כשירות למטופלים שלכם, אתם מוזמנים להתקשר: **1-800-822-822** ואחד מנציגינו ישמח לעמוד לרשותכם וגם יוכל להגיע אליכם.

Dacotan. Ltd. ● info@penaki.com ● www.penaki.com